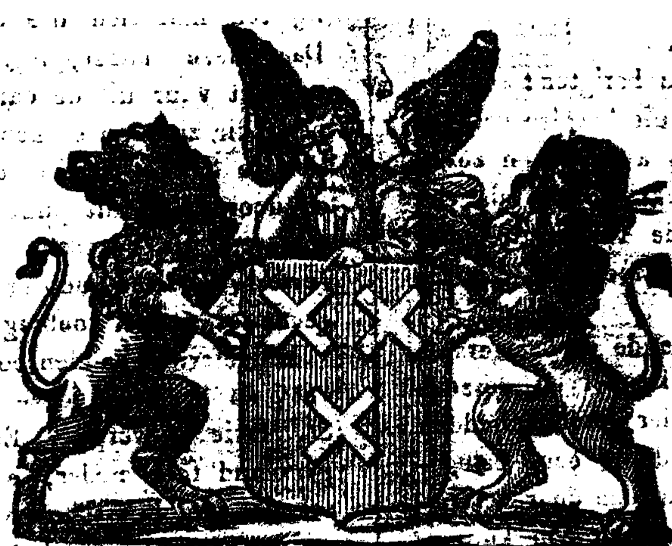
№. 295. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Maandag den 10 December.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Zondag den 9 December,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten December.

Berigten uit het fransch hoofdkwartier tot gisteren avond loopende, door den brusselschen *Emancipation* van morgen medegedeeld, houden omtrent het beleg der citadel het volgende:

» Sedert zes-en-dertig uren heeft de verdediging der citadel eene zeer ernstige houding aangenomen. De min krachtige tegenstand, die in het eerst onze werken hadden ontmoet, het flaauwe eerste vuur der belegerden en de spoed met welke hunne batterijen waren gedemonteerd, maken de verandering, in hun verdedigingsstelsel sedert gisteren voorgevallen, zeer gevoelig.

» Gisteren ten vijf uren, bij het vallen van den dag, zijn drie of vier kompagnien de citadel uitgetrokken en hebben aanhoudend vuur op onze werklieden gemaakt. En van den vroegen morgen van heden af, is eene fusillade van de lunette St. Laurent, die nog altijd door de belegerden bezet is, begonnen en heeft den ganschen dag voortgeduurd. Deze fusillade heeft ons zeer veel gehinderd. Men ziet de soldaten duidelijk, geregeld en snel, op bepaalde tusschenpozing de borstwering naderen, hun geweer lossen, en zich verwijderen.

» Terzelfder tijd maken zij veelvuldig gebruik van de mortier-batterijen achteraan geplaatst, die wij bezwaarlijk kunnen raken en van waar zij ons een goed aantal bommen toezenden, die heden algemeen zeer juist zijn gelost en [illegible] op onze batterijen gevallen. Van tijd tot tijd worden er ook schoten met schroot uit hunne vernielde schietgaten gelost. Men veronderstelt, dat het kleine stukken zijn, die zij eensklaps aanbrengen, er twee of drie schoten mede doen en vervolgens terugtrekken.

» Het laat zich begrijpen dat de [illegible] in dezen staat van zaken voorzorgen moeten [illegible] het begin van 't beleg zoo snelle vorderingen [illegible].

» Deze verandering, waarop men niet bedacht was, in de verdediging van den generaal *Chassé* te ontmoeten, doet het leger genoegen, als het welk, alleen belast met de inneming der citadel, geene te gemakkelijke overwinning begeerde. De moed wordt door deze moeijelijkheden opgewekt. Thans laat men ook de flaauwheid der belegerden, gedurende de eerste dagen, [illegible] ons een vertrouwen in te boezemen, 't welk ons [illegible] zou hebben doen begaan. Zij hebben zich bedrogen, de begonnen werken worden met de *grootste voorzigtigheid* voortgezet.

» In deze beide laatste dagen, heeft de aan het geweervuur der citadel bloot gestelde genie en artillerie verliezen geleden. Zes officieren van beide wapenen zijn meer of min zwaar gekwetst geworden. Onder welke [illegible] bataillons overste *Morlet*" enz.

Uit het bovenstaand berigt van *l'Emancipation*, dat wij letterlijk hebben overgenomen, en 't welk niet behoeft gezegd te worden, dat de daadzaken in het voordeeligst licht voor de Franschen heeft voorgedragen, blijkt het nogtans ten allerduidelijkste, dat de wakkere bezetting der citadel zich niet alleen met moed maar ook met beleid verdedigt en haren vijanden reeds eene aanzienlijke afbreuk heeft gedaan. Het *Journal d'Anvers* laat zich in denzelfden geest uit; hetzelve zegt, onder anderen, dat de belegerden zich met veel bekwaamheid verdedigen en de belegeraars in den afgeloopen nacht (dien van donderdag op vrijdag) een aantal dooden en gekwetsten hebben gehad. Men had gedacht de lunette St. Laurent in eens met storm in te nemen en reeds aangekondigd, dat dezelve bemagtigd was, nu wordt er in de Antwerpsche bladen van gesproken, dat dit voorwerk van het kasteel eerst naar de regelen der krijgskunde moet aangetast worden, daar de inneming met geweld onuitvoerlijk bevonden was. Hetzelfde heeft plaats, ten aanzien van den duur van het beleg; het kasteel, was gezegd, zou het vuur der belegeraars geen 48 uren kunnen wederstaan, thans wordt betuigd, dat het onmogelijk is te bepalen, hoe lang het beleg zal duren en zegt men, dat de bres-batterijen *waarschijnlijk* tegen den 15den zouden kunnen werken. Bij dit alles dient in aanmerking genomen, dat de berigten van het beleg, bij gebreke van directe communicatie, van eene zijde komen, die alles ten haren voordeele uitlegt.

Volgens dezelfde berigten, als de bovenstaande van uit het fransch hoofdkwartier, hebben de Franschen de contregaarde aan de zijde van Montebello en den stadswal, sedert donderdag bezet, en is de genie, in weerwil van den hagelbui kogels en granaten, die haar van het kasteel worden toegezonden, ijverig aan die zijde werkzaam; weldra zou te dier hoogte eene verschansing in gereedheid zijn, op minder dan 80 ellen afstands van den voet van het bastion Toledo, tegen hetwelk de voornaamste aanval gerigt was. Op welke wijze de generaal *Chassé* deze werken van aanval van, of althans zoo goed als van de stadszijde, tegen het kasteel gerigt beschouwt, blijkt niet regt, bij gemis van echte tijdingen. Intusschen spreken de belgische berigten van een derden brief van den generaal *Chassé* aan den maarschalk *Gerard*, waarbij de vorige vorderingen worden herhaald en gezegd, dat men van de stadswallen tegen hem geschoten heeft, terwijl met nadruk op het gebruiken der lunet Montebello, als belegerings-batterij, wordt teruggekomen. Het zal nader moeten blijken, welke de ware inhoud dezer correspondentie is geweest.

In den nacht van donderdag op vrijdag heeft de hertog van *Orleans* het bevel bij de loopgraven gehad. Een artillerie-officier was digt bij hem aan den schouder gekwetst geworden, terwijl een kogel op een paar voeten afstands van hem was nedergevallen.

Volgens een ander berigt over het beleg, uit Antwerpen geschreven, hebben de Franschen in den namiddag van donderdag, ten vijf uren, beproefd, de lunette St. Laurent langs den bedekten weg meester te worden, doch zijn door de bovengemelde, uit de citadel getrokken, buksen-tirailleurs, zoo wel ontvangen, dat, — gelijk gezegd wordt, — de bemagtiging van de lunette vooreerst is uitgesteld. Ten zes ure, donderdag avond, nam het kanon-vuur af, maar begonnen alstoen de mortieren hunne brandstoffen te werpen. Te half zes werd er op de citadel weder brand bespeurd. » Te half tien" — wordt verder in dit berigt gezegd — » hoorde men in de citadel eene groote ontbarsting. Sommigen beweren, dat het de Sluis is, die het water in de grachten van het kasteel ophoudt en welke de Franschen hebben doen springen; anderen houden vol, dat het eene mijn is, door de Hollanders bestemd om de Franschen in de lucht te doen vliegen, zoodra zij binnen de lunet komen; anderen eindelijk, en deze zijn het talrijkst, houden zich overtuigd, dat het eene kleine kaisson is geweest!"

De nacht van donderdag op vrijdag was, als naar gewoonte, zonder buitengewoon voorval voorbij gegaan. In den morgen van gisteren is het vuur van beide zijden weder met hevigheid geopend. De onzen maakten van veel musketvuur gebruik en schoten ook met grof geschut van de zijde der citadel aan de Hulppoort. De Franschen waren altijd bezig met het voortzetten van de werken aan de contregarde en hadden het voornemen dezen nacht eenige hunner batterijen van de linkerzijde nader bij het bastion Toledo te verplaatsen. Nog een hunner genie-officieren werd gisteren morgen gekwetst.

Bij het hevig vuren eergisteren en gisteren zijn verscheiden bommen en kanonkogels in de stad gevallen. Een der eersten is op de St. Andrieskerk neergekomen. Een jong mensch is door een kanonkogel gedood en zijn een paar anderen zwaar gekwetst naar het hospitaal gebragt. Volgens het *Journal du Commerce* kwamen deze kogels van eene fransche batterij op den kruisweg van Boom en Hoboken en waren dezelve op het stadhuis gebragt. Het gebeurde had op nieuw den schrik in de stad verspreid.

In het fransch hoofdkwartier is de eskadrons-overste *Oraison*, aide-de-camp [illegible] *rard* aangekomen. Hij heeft met dezen tot in de [illegible] graven bezocht, om den oorlogs-minister van de moeijelijkheden verslag te doen, die het leger heeft moeten doorworstelen. Gemelde overste zou gisteren avond met depeches naar Parijs terugkeeren; de fransche pair graaf *Daru*, is met hem overgekomen, om het beleg bij te wonen.

Men heeft in het fransch hoofdkwartier van den linker Schelde-oever, van den generaal *Sebastiani*, depeches ontvangen, doch dezelve behelzen niets bijzonders. De Franschen hadden de forten St. Maria en de Parel tot nog toe, ofschoon hevig door onze flotille beschoten, in bezit gehouden.

In de standplaats der flotille voor Antwerpen is sedert eergisteren geene verandering gekomen, dezelve werd ook niet meer door de fransche artillerie beschoten.

Leopold is donderdag morgen te Berchem gekomen en heeft aldaar met den maarschalk *Gerard* de loopgraven bezocht, het overige van den dag is hij te Antwerpen gebleven, doch in den avond op den toren der hoofdkerk geklommen, en [illegible] gebleven. Gisteren bevond hij zich nog in Antwerpen.

De tijdingen uit Antwerpen schijnen te Brussel indruk te hebben gemaakt; *l'Emancipation* roept de aandacht zijner lezers voor dezelve in, daar zij schenen aan te duiden, dat de verdediging niet minder krachtig dan de aanval zou zijn. Overigens behelzen de brusselsche tijdingen weinig bijzonders. Uit de provincien wordt steeds van het transport van materieel gewaagd, 't welk men op Antwerpen rigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den December.

De berigten, door de ministeriele dagbladen omtrent de Belgische expeditie medegedeeld, leveren weinig belangrijks op, doch komen in 't algemeen daarin overeen, dat de bezetting der citadel van Antwerpen zich dapper verdedigt. Heden verspreidde zich het gerucht, dat de lunette St. Laurent in handen der belegeraars was gevallen, doch het ministerie van oorlog schijnt daarvan vooralsnog geen berigt te hebben ontvangen.

— De zaakgelastigde van het Nederlandsch gouvernement heeft dezen morgen eene conferentie met den minister van buitenlandsche zaken gehad; zoo ook de gevolmagtigde van Wurtemberg, die, zoo men zegt, zeer weinig voldoende berigten heeft medegedeeld, omtrent de toebereidselen, die door de Duitsche staten, ten gevolge van de laatste besluiten der bondsvergadering, gemaakt worden.

— Bijzondere brieven van Madrid spreken van een traktaat, dat tusschen de hoven van Frankrijk, Engeland en Spanje zoude gesloten zijn.

— Ter beurze van heden verhaalde men, dat op onderscheidene plaatsen in het Zuiden des rijks onlusten waren uitgebroken. Te Bordeaux onder anderen zoude de bevolking door de aanhangers van het vorig bestuur in beweging gebragt zijn. Daarenboven moet de nationale garde van Chalons sur Saone, die voor eenige dagen werd ontbonden, geweigerd hebben de wapenen af te geven, en ten gevolge dezer weigering een regiment van linie ter stad hebben uitgedreven.

— Volgens den *Temps* zoude de generaal *Solignac* genoodzaakt zijn geweest, om buiten activiteit te treden, alvorens zich tot het kommandement van het constitutioneel leger in Portugal te verbinden.

Heden (6 december) was de fonds-notering: de 5 pCt. kont. 97,35; op tijd 97,40; de 3 pCt. kont. 69,15; op tijd 69,10; Nap. renten kont. 80,25; op tijd 80,50; Sp. perpet kont. 58¾; op tijd 58; Cortes 13¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den December.

De *Staats-Courant* behelst heden de volgende berigten:

Er zijn heden alhier regtstreeksche berigten uit het kasteel van Antwerpen aangekomen, die tot den 6den, des avonds ten zeven ure, loopen, doch niet hier kunnen aangemerkt worden als een geregeld verslag der militaire verrigtingen bij de verdediging dier sterkte. Intusschen verheugen wij ons te kunnen melden, dat die berigten over het algemeen zeer gunstig zijn.

Zij houden hoofdzakelijk in, dat, niettegenstaande de belegeraars toen *reeds meer dan twee etmalen lang* het kasteel en deszelfs buitenwerken uit eene hoeveelheid werp- en ander geschut hadden bestookt, hetwelk, volgens deskundigen, bij zoodanig eene belegering zeker nimmer zoo talrijk is aangebragt, de daardoor veroorzaakte schade echter minder belangrijk is, dan men zou kunnen verwachten. Enkele gebouwen in de Citadel, die bij den aanvang van het beleg, toen de bezetting de bomvrije lokalen betrokken heeft, ontruimd zijn, zijn door de belegeraars in brand geschoten. Bij het afzenden van het berigt maakte de brand van een dier gebouwen veel vertooning. Aan den anderen kant heeft men op de Citadel kunnen bespeuren, dat het bestendig goed bestuurde vuur uit het geschut en het klein geweer der onzen, de werken en batterijen der belegeraars niet slechts aanmerkelijk beschadigd heeft, maar hun ook een aanzienlijk verlies van manschappen heeft toegebragt. Tot nu toe, was nog geen officier op het Kasteel gesneuveld.

Bij de zeemagt onder den kapitein ter zee *Koopman*, die door de projectilen, welke over de Citadel heen zijn gevlogen, eenigermate aan de tuigaadje geleden heeft, is slechts één officier, namelijk de Luitenant der tweede klasse *G. J. Middelbergh*, en zijn twee matroozen gekwetst. Niemand der Marine was tot nu toe gesneuveld. Alle de kanonneerbooten hebben thans op de bij Burght overstroomde landen post gevat, waarheen zij door de stoomboot *Chassé* gesleept zijn.

De Kolonel *Gumoens* en de Kapitein der artillerie *van Rappard*, die onlangs eene bestemming naar de Citadel erlangd hadden, en op de Schelde waren aangekomen, toen de gemeenschap langs die rivier reeds bemoeijelijkt werd, bevinden zich thans behouden op die sterkte.

Een der Hoofd-officieren op de Citadel heeft bij zijn rapport het volgend, in haast geschreven, briefje gevoegd:

„ Alle Hoofd-officieren op de Citadel, alsook de andere Heeren
» Officieren zijn bijzonder welvarende; slechts zeer weinig geblesseerden; de werken van het Kasteel hebben door het geweldige
» vuur des vijands natuurlijk geleden. Het garnizoen en de marine
» zijn met de beste gezindheid bezield."

Regtstreeksche berigten van den 6 December van Zijner Majesteits fregat *Euridice*, hetwelk toen in het begin van het Willemsrak lag, afgezonden, houden in, dat de Schout-bij-nacht *Lewe van Aduard*, in den ochtend van dien dag bevel heeft gegeven om de beide bombardeer-korvetten *Medusa* en *Proserpina*, door de stoomboot *Beurs van Amsterdam* de Schelde te doen opslepen, ten einde een weinig hooger dan de *Euridice* op de rivier post te vatten en de Franschen in de door hen bezette forten Peerl en St. Maria te bestoken. Terwijl aan dit bevel voldaan werd, zond de Schout-bij-nacht *Lewe van Aduard* den Kapitein-luitenant *Lejeune*, als Parlementair naar den divisie-generaal *Sebastiani*, om dezen aan te zeggen, dat hij, Schout-bij-nacht, niet langer kon dulden, dat onder het geschut van zijn eskader werken langs de Schelde werden aangelegd, en dat, indien men deze werken niet staakte, en den dijk door de Fransche troepen liet ontruimen, hij ten half tien ure het sein geven zou, om daarop te vuren. Daar deze aanzegging geen gevolg had, werd op het gezegde tijdstip het vuur uit de caronnades der *Euridice* op de Fransche troepen, die zich op en achter den dijk bevonden, geopend, te gelijk liet de Schout-bij-nacht het vuur der stoomboot *Curaçao* werken, en door de op dit punt gestationeerde kanonneerbooten met schroot schieten. De Franschen beantwoordden dit door een aanhoudend geweervuur van achter den dijk, hetwelk aan ons scheepsvolk geenerlei nadeel toebragt.

Middelerwijl hadden ook de *Medusa* en de *Proserpina* post gevat, en begonnen deze schepen bommen naar de forten Peerl en St. Marie te werpen. Eenige bommen der *Medusa* vielen in laatstgenoemd fort neder, en deden aldaar door derzelver uitbarsting schade. De Franschen wierpen van hunne zijde insgelijks bommen uit St. Marie, en schoten uit de Peerl, zonder aan onze schepen schade toe te brengen.

Het gestadig vuur uit de *Euridice* en van de andere schepen en kanonneerbooten had intusschen de Franschen niet slechts belet, hunne werken op den dijk voort te zetten; maar men zag hen vlugten, zich achter de huizen verbergen en eenige dooden en gekwetsten wegdragen.

Ten een ure namiddag, toen men geene Franschen meer in de huizen aan het Willemsrak bespeurde, zond de Schout-bij-nacht van zijn fregat eene gewapende barkas af, om zich zoo mogelijk van een dier gebouwen meester te maken, waaruit op de schepen was geschoten. Naauwelijks verscheen echter de barkas digt bij den wal, of eene talrijke menigte Franschen kwam van achter den dijk te voorschijn, en rigtte een hevig geweervuur op de barkas. Deze week dus tot onder het geschut der *Euridice* terug. De adelborst *P. A. Matthysen* en de constapelsmaat *A. Gerrits* zijn bij die gelegenheid gekwetst geworden.

Onder het gevecht is de kapitein-luitenant ter zee *Lejeune* met de stoomboot *Curaçao* de rivier afgezonden, om verkenningen te doen. Nergens werden toen aan of op den dijk eenige werkzaamheden der Franschen bespeurd.

Intusschen blijkt van elders, dat de Franschen den 6den bij *Frederik Henderik* eenige werken hebben willen aanleggen, doch door het vuur der zes aldaar gestationeerde kanonneerbooten daarin zijn verhinderd.

In den *Messager de Gand* vindt men het volgend uittreksel uit een particulieren brief van Berchem, van donderdag namiddag ten vijf uren:

„ De brusselsche bladen hebben u gemeld, dat het vuur der lunette St. Laurent tot zwijgen was gebragt, en dat men aan niets minder dacht, dan dezelve ieder oogenblik te nemen. Thans is het bewezen, dat dit stilzwijgen slechts eene krijgslist van de Hollanders is geweest, en dat zij zich gereed maakten, om hunne beurt zich te doen gelden. Inderdaad, heden ten twee ure hebben zij, ongetwijfeld om op hunne beurt het geboortefeest van den Prins van Oranje te vieren, van de lunetten St. Laurent en Kiel, [illegible] [illegible] gegeven, dat een deel der fransche batterijen en door [illegible] de andere zooveel geleden hebben, dat de werken van [illegible] genoegzaam op nieuw zullen moeten worden aangelegd. Vele gekwetsten zijn hier en in de omstreken aangebragt, en men gelooft, dat de gevolgen der kanonnade van heden, de *bemagtiging* der citadel nog wel eenigen tijd vertragen zullen."

In den morgen van vrijdag was te Gent een vaartuig met zieken en gekwetsten van de omstreken van Antwerpen aangekomen.

Te BREDA, bij BROESE & Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.